

Tyresö kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
Maj Ingels Fagerlund
Säkerhetschef
08-5782 7150

TJÄNSTESKRIVELSE

2019-08-09

1 (3)

Diarienummer

2019/KS 01067001

Kommunledningsutskottet

Svar på motion angående förbud mot tiggeri

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till kommunledningsutskottet för beslut i kommunfullmäktige

- Motionen anses besvarad

Kommunstyrelseförvaltningen

Stefan Höllmark
Kommundirektör

Britt-Marie Lundberg-Björk
Chef Medborgarfokus

Beskrivning av ärendet

En motion har lämnats in av Anki Svensson och Peter Freij från Moderaterna 2019-01-22 till kommunfullmäktige om att ge kommunstyrelsen i uppdrag att följande skrivs in i de kommunala ordningsföreskrifterna under rubriken "Insamling av pengar" med tillhörande karta för de lokala förbudszonerna avseende Tyresö Centrum, Alleplan, Strandtorget, Krusboda Torg och Granängsstorget:

- Polismyndighetens tillstånd krävs för insamling av pengar i bössor eller liknande på offentlig plats, om insamlingen inte utgör led i tillståndspliktig allmän sammankomst eller offentlig tillställning.
- Passiv insamling av pengar (tiggeri) får ej ske på de områden som framgår i bilaga.

Tiggeri har ur ett historiskt perspektiv inte varit tillåtet i Sverige. Under en begränsad tid har tiggeri varit tillåtet i Sverige utan att det blev ett stort och utbrett problem. Situationen har dock som en följd av bland annat den succesiva utvidgningen av EU-samarbetet förändrats. Idag är tiggeri vanligt förekommande i hela landet.

Tiggeri – passiv insamling av pengar utan erbjudande om någon motprestation – är inte i sig straffbart eller annars otillåtet enligt svensk lag. Det är fullt tillåtet att be om hjälp, oavsett om behovet är en engångsföreteelse eller stäcker sig över en längre tidsperiod.

Handlande i samband med tiggeri kan emellertid vara straffbart. Så kan exempelvis vara fallet om den som tigger skulle ta till hot eller handgripligheter som utgör ofredande enligt 4 kap. 7 § brottsbalken. Ett annat exempel kan eventuellt vara om tiggeriet skulle innefatta vilseledande av dem tiggaren vänder sig till genom förebärande av förmenta handikapp m.m. vilket under ytterligare förutsättningar kan innefatta bedrägeribrott enligt 9 kap. brottsbalken (JO 6340-2010). Om människohandel skulle förekomma vore även det straffbart.

Polisen gör i sin nationella lägesbild bedömningen att det finns flera grupperingar som tigger i Sverige och som styrs av kriminella aktörer och att det förekommer multiexploatering där utsatta EU-medborgare, vid sidan av tiggeri, utnyttjas för bland annat prostitution. Det finns också uppgifter om

grupperingar som tar betalt för och styr över användningen av offentliga platser för tiggeri.

Enligt 3 kap. 8 § ordningslagen får en kommun meddela de ytterligare föreskrifter för kommunen eller del av denna som behövs för att upprätthålla den allmänna ordningen på offentlig plats. Inför detta ska det förekommit eller kan uppstå olägenheter eller störningar av sådan omfattning och karaktär att det med hänsyn till den allmänna ordningen på de platser som omfattas av beslutet är motiverat att införa förbud i ordningsföreskrifterna. En grundläggande förutsättning för kommunernas föreskrivningsrätt är att de bara beslutar om sådana lokala ordningsföreskrifter som verkligen behövs.

Högsta förvaltningsdomstolen konstaterar att kommuner har vittgående befogenheter när det gäller lokala ordningsföreskrifter, men att ett förbud måste ha ett visst syfte.

De får inte vara alltför långtgående och det ska finnas vissa begränsningar, framför allt geografiskt.

Samtidigt slår den högsta instansen fast att det inte krävs någon särskild utredning för att visa på störningar av en viss omfattning för att företeelsen – tiggeri i detta fall – ska kunna regleras. Kommunen behöver inte bevisa att det är störning av sån omfattning eller sån grad att det är motiverat med en reglering. Kommunen får bedöma om det utgör en potentiell störning.

Kommunstyrelseförvaltningen menar att Högsta förvaltningsdomstolens avgörande, mål nr 2149-18, har fått betydelse som prejudikat, dvs. ge ledning för hur andra liknande fall skall bedömas vilket ger möjligheter även för Tyresö kommun att se över detta i de lokala ordningsföreskrifterna. Penninginsamling på offentlig plats utgör en sådan företeelse som får regleras genom lokala ordningsföreskrifter.

Kommunstyrelseförvaltningen har inte vetskap om några incidenter eller ordningsproblem som orsakats av tiggeri. Med hänsyn till det är kommunstyrelseförvaltningens bedömning att något förbud mot tiggeri inte är aktuellt i Tyresö kommun.

Med hänvisning till detta är förvaltningens förslag att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att motionen ska anses besvarad.